

Sygn. akt VII U 1596/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 grudnia 2017 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Agnieszka Stachurska

Protokolant: protokolant sądowy Urszula Kalinowska

po rozpoznaniu w dniu 29 grudnia 2017 r. w Warszawie

sprawy A. C.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

o rentę socjalną

na skutek odwołania A. C.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

z dnia 7 września 2016 r., znak: (...)

1. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje odwołującej A. C. prawo do renty socjalnej od dnia 1 sierpnia 2016 roku do dnia 31 sierpnia 2018 roku,
2. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. na rzecz A. C. kwotę 360 złotych (trzysta sześćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

UZASADNIENIE

A. C. w dniu 12 października 2016r. złożyła do Sądu Okręgowego Warszawa – Praga w Warszawie, za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...)Oddział w W., odwołanie od decyzji z dnia 7 września 2016r., znak: (...), odmawiającej przyznania renty socjalnej.

Ubezpieczona zarzuciła zaskarżonej decyzji:

1. błędne ustalenia faktyczne przyjęte za podstawę wydanej decyzji polegające na uznaniu, że ubezpieczonej nie przysługuje prawo do renty socjalnej, podczas gdy ubezpieczona jest trwale niezdolna do pracy, a niezdolność ta powstała przed ukończeniem 18-ego roku życia;
2. naruszenie prawa materialnego, tj. art. 4 ustawy z dnia 27 czerwca 2003r. o rencie socjalnej poprzez niewłaściwe zastosowanie i uznanie, że ubezpieczona nie spełniła przesłanek do przyznania prawa do renty socjalnej, podczas gdy ubezpieczona wszystkie przesłanki z ww. przepisu spełniła;
3. dokonanie arbitralnej, subiektywnej oceny materiału dowodowego pozbawionej cech wszechstronności, z pominięciem słusznego interesu ubezpieczonej.

Powołując się na wskazane zarzuty ubezpieczona wniosła o zmianę zaskarżonej decyzji i orzeczenie co do istoty sprawy poprzez uznanie, że nabyła prawo do renty socjalnej wobec spełnienia ustawowych przesłanek (odwołanie z dnia 11 października 2016r., k. 2 - 5 a.s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wniósł o oddalenie odwołania na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.

Uzasadniając swe stanowisko organ rentowy wskazał, że A. C. była uprawniona do renty socjalnej do 31 lipca 2016r. W dniu 4 lipca 2016r. złożyła wniosek o ponowne ustalenie prawa do renty socjalnej. W toku postępowania została ostatecznie skierowana na badanie do Komisji Lekarskiej ZUS, która orzeczeniem z dnia 1 września 2016r. stwierdziła, że ubezpieczona nie jest całkowicie niezdolna do pracy. W oparciu o to orzeczenie Zakład Ubezpieczeń Społecznych zaskarżoną decyzją z dnia 7 września 2016r. odmówił prawa do renty socjalnej (odpowiedź na odwołanie z dnia 21 października 2016r., k. 6 a.s.).

W toku postępowania sądowego, na rozprawie w dniu 29 grudnia 2017r. pełnomocnik A. C. wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji i przyznanie ubezpieczonej prawa do renty socjalnej od dnia 1 sierpnia 2016r. do dnia 31 sierpnia 2018r. (protokół rozprawy z dnia 29 grudnia 2017r., k. 161 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

A. C., ur. (...), ukończyła Technikum (...) i posiada wykształcenie średnie w zawodzie fototechnik. Nigdy nie pracowała. W dniu 3 lutego 2011r. doznała urazu prawego kolana podczas upadku z krzesła w szkole. Po wypadku założono gips na dwa tygodnie. Ubezpieczona była leczona w Poradni Chirurgii Dziecięcej. W marcu 2011r. wystąpiły bóle kolana prawego i ponownie zastosowano gips przez kolejny miesiąc.

Odwołująca poczynając od 2011r. była wielokrotnie hospitalizowana, kilkakrotnie przebyła operacje stawu kolanowego prawego. Pozostaje pod kontrolą Poradni (...). Od 2011r. chodzi przy pomocy kul łokciowych, w ortezie nogi prawej (opinia biegłej sądowej specjalisty medycyny pracy D. M., k. 137 – 145 a.s., opinia biegłego sądowego ortopedy K. K., k. 94 a.s., dokumentacja lekarska – akta ZUS, opinia biegłej sądowej neurochirurga A. M., 19 – 20 a.s.).

W dniu 5 sierpnia 2013r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wydał decyzję przyznającą A. C. prawo do renty socjalnej od 28 maja 2013r. do 31 lipca 2014r. (decyzja ZUS z dnia 5 sierpnia 2013r., tom I akt rentowych). Następnie decyzjami z dnia 25 sierpnia 2015r. i 8 lutego 2016r. prawo do ww. świadczenia było ubezpieczonej przyznawane na kolejne okresy, aż do dnia 31 lipca 2016r. (decyzja ZUS z dnia 25 sierpnia 2015r., tom I akt rentowych, decyzja ZUS z dnia 8 lutego 2016r., tom I akt rentowych).

Orzeczeniem Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności z dnia 17 listopada 2016r. A. C. została zaliczona do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności z symbolem niepełnosprawności 05-R. Orzeczenie zostało wydane na okres do 30 września 2018r. ze wskazaniem, że niepełnosprawność istnieje od 15-ego roku życia (orzeczenie z dnia 14 września 2016r., k. 33 – 34 a.s., orzeczenie z dnia 17 listopada 2016r., k. 35 – 36 a.s.).

W dniu 4 lipca 2016r. A. C. złożyła wniosek o ponowne ustalenie prawa do świadczenia, które pobierała (wniosek z dnia 4 lipca 2016r., tom I akt rentowych). W związku z tym została skierowana na badanie do Lekarza Orzecznika ZUS, który w dniu 1 sierpnia 2016r. stwierdził, że ubezpieczona nie jest całkowicie niezdolna do pracy (orzeczenie Lekarza Orzecznika ZUS z dnia 1 sierpnia 2016r., tom I akt rentowych). Takie stanowisko, po złożeniu sprzeciwu, zajęła również Komisja Lekarska ZUS, co potwierdziła w orzeczeniu z dnia 1 września 2016r. (orzeczenie Komisji Lekarskiej ZUS z dnia 1 września 2016r., tom I akt rentowych).

W związku z powyższym Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. decyzją z dnia 7 września 2016 roku odmówił A. C. przyznania renty socjalnej (decyzja ZUS z dnia 7 września 2016r., tom I akt rentowych).

W toku prowadzonego postępowania Sąd dodatkowo ustalił, że u ubezpieczonej występuje chód niewydolny, mocno utykający na prawą kończynę dolną, w ortezie, z pomocą kuli łokciowej. Występują śladowe zakresy ruchomości prawego stawu kolanowego, czynna przetoka ropna prawego kolana, a także niestabilność przednia prawego stawu kolanowego III° (test L.). Ubezpieczona ma dolegliwości bólowe kręgosłupa lędźwiowo – krzyżowego bez zespołu korzeniowego. Występuje u niej stan po zakrzepicy układu żylnego prawej kończyny dolnej. Przedmiotowo stwierdzono słabsze zgięcie grzbietowe stopy prawej i brak odruchów ze strony kończyny dolnej prawej. Ubezpieczona nie ma możliwości wykonywania jakiejkolwiek pracy zawodowej. Przeciwwskazana jest praca fizyczna, dźwiganie ciężarów, praca wymagająca dłuższego stania, chodzenia w pozycji wymuszonej oraz praca na wysokości i przy maszynach w ruchu. Z tego powodu nadal od dnia 1 sierpnia 2016r. do dnia 31 sierpnia 2018r. występuje u ubezpieczonej całkowita niezdolność do pracy (opinia biegłej sądowej specjalisty medycyny pracy D. M., k. 137 – 145 a.s., opinia biegłego sądowego ortopedy K. K., k. 94 a.s., dokumentacja lekarska – akta ZUS).

Sąd Okręgowy ustalił powyższy stan faktyczny na podstawie dowodów z dokumentów dołączonych do akt organu rentowego i akt sądowych oraz w oparciu o opinie powołanych w sprawie biegłych sądowych: ortopedy K. K., neurochirurga A. M. oraz specjalisty medycyny pracy D. M..

Uwzględnione przez Sąd dowody z dokumentów obejmowały orzeczenia o niepełnosprawności, decyzje ZUS i orzeczenia organów orzecznich ZUS, a przede wszystkim dokumentację medyczną zgromadzoną w aktach organu rentowego, która stanowiła podstawę do formułowania wniosków przez powołanych w sprawie biegłych.

Opinie biegłych sądowych Sąd ocenił jako sporządzone w sposób prawidłowy i zgodny z wymogami fachowości. Biegli wydali je w oparciu o dołączoną do akt rentowych dokumentację medyczną A. C., po przeprowadzeniu wywiadu oraz badania przedmiotowego, a efektem ich pracy było sformułowanie opinii odpowiadających na pytanie postawione przez Sąd w tezie dowodowej. Przy tym istotne jest, że wnioski opinii zostały jasno i przekonująco uzasadnione, wobec czego Sąd nie miał podstaw do negowania stanowiska biegłych sądowych tym bardziej, że strony nie zgłosiły do nich zastrzeżeń.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie A. C. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 7 września 2016r. było zasadne i jako takie podlegało uwzględnieniu.

Warunki przyznania prawa do renty socjalnej zostały określone w ustawie z dnia 27 czerwca 2003r. o rencie socjalnej (t.j. Dz. U. z 2013r., poz. 982). Zgodnie z art. 4 ust. 1 tej ustawy renta socjalna przysługuje osobie pełnoletniej całkowicie niezdolnej do pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu, które powstało:

1. przed ukończeniem 18 roku życia,
2. w trakcie nauki w szkole lub szkole wyższej – przed ukończeniem 25 roku życia,
3. w trakcie studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej.

Osobie, która spełnia warunki określone w ust. 1 przysługuje renta socjalna stała, jeżeli całkowita niezdolność do pracy ma charakter trwały lub renta socjalna okresowa, jeżeli niezdolność do pracy ma charakter okresowy.

Przepis art. 15 ust. 1 ustawy o rencie socjalnej zawiera odesłanie ustawowe do stosownych przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj. Dz. U. z 2017r., poz. 1383; ze zm. – dalej również jako ustawa emerytalna), z zaznaczeniem, że przepisy te stosuje się odpowiednio. Odesłanie to obejmuje między innymi art. 12 ustawy emerytalnej, który zawiera definicję niezdolności

do pracy. Zgodnie z treścią tego przepisu niezdolną do pracy w rozumieniu ustawy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu. Całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiegokolwiek pracy, natomiast osobą częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji.

Przy ocenie stopnia i trwałości tej niezdolności oraz rokowania, co do jej odzyskania uwzględnia się zarówno stopień naruszenia sprawności organizmu, możliwość przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia i rehabilitacji, jak i możliwość wykonywania pracy dotychczasowej lub podjęcia innej oraz celowość przekwalifikowania zawodowego, biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne ubezpieczonego (art. 13 ust. 1 ustawy emerytalnej) (wyrok Sądu Najwyższego z 28 stycznia 2004 roku, II UK 222/03). Wskazać również należy, że przesłanka niezdolności do jakiegokolwiek pracy odnosi się do każdego zatrudnienia w innych warunkach niż specjalnie stworzone na stanowiskach pracy odpowiednio przystosowanych do stopnia i charakteru naruszenia sprawności organizmu (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 grudnia 2000 roku, II UKN 134/00 i z dnia 7 września 1979r., II URN 111/79).

Wspomniany art. 15 ust. 1 ustawy o rencie socjalnej odsyła również do art. 107 ustawy emerytalnej, który wskazuje, że prawo do świadczeń uzależnionych od niezdolności do pracy oraz wysokość tych świadczeń ulega zmianie, jeżeli w wyniku badania lekarskiego, przeprowadzonego na wniosek lub z urzędu, ustalono zmianę stopnia niezdolności do pracy, brak tej niezdolności lub jej ponowne powstanie. Cytowany wyżej przepis wskazuje, że prawo do świadczeń uzależnionych od niezdolności do pracy może ulec zmianom w przypadku zmiany kwalifikacji niezdolności do pracy, jej ustania

lub ponownego powstania. W aspekcie formalnoprawnym w przypadku renty socjalnej może więc nastąpić utrata prawa do tego świadczenia bądź ponowne nabycie uprawnień. O zmianach w prawie i wysokości świadczeń rentowych przesądza każdorazowo wynik badania lekarskiego przeprowadzanego przez Lekarza Orzecznika ZUS/Komisję Lekarską ZUS, dokonujących oceny niezdolności do pracy, jej stopnia i trwałości. Treść orzeczenia Lekarza Orzecznika ZUS/Komisji Lekarskiej ZUS w przedmiocie zmiany stopnia niezdolności do pracy, jej braku lub ponownego powstania, powinna w równym stopniu wynikać z profesjonalnej oceny stanu zdrowia badanego, jak i biologicznego aspektu niezdolności do pracy z elementami ekonomicznymi.

W rozpatrywanej sprawie ubezpieczona w okresie od 28 maja 2013r. do 31 lipca 2016r. pobierała rentę socjalną i wniosowała o przyznanie prawa do tego świadczenia na dalszy okres. Sąd rozstrzygając o konieczności przyznania renty socjalnej, zgodnie z wnioskiem ubezpieczonej, oparł się na treści opinii biegłych sądowych. Wprawdzie nie wszyscy opiniujący w sprawie biegli potwierdzili dalsze występowanie u A. C. całkowitej niezdolności do pracy, nie ma to jednak zasadniczego znaczenia w sprawie. Biegła sądowa z dziedziny neurochirurgii A. M., która stwierdziła brak całkowitej niezdolności do pracy, dokonywała oceny stanu zdrowia ubezpieczonej z punktu widzenia neurologicznego. W swej opinii jednoznacznie wskazała, że decydująca w sprawie jest opinia specjalisty ortopedii i traumatologii narządu ruchu. Biegły wskazanej specjalności potwierdził zasadność stanowiska A. C., a jego wnioski podtrzymała biegła sądowa z dziedziny medycyny pracy. Sąd do opinii ww. biegłych sądowych nie miał zastrzeżeń oceniając, że opinie zostały sporządzone w sposób fachowy. Zawierają opis wyników badań, jakie biegli sami przeprowadzili, opis stanu zdrowia ubezpieczonej w oparciu o dokumentację medyczną, a także logicznie umotywowane i jednoznaczne wnioski co do istnienia u ubezpieczonej całkowitej niezdolności do pracy w dalszym ciągu, tj. od 1 sierpnia 2016r. do 31 sierpnia 2018r.

Ubezpieczona stanowiska biegłych sądowych nie kwestionowała, co potwierdził jej pełnomocnik na rozprawie w dniu 29 grudnia 2017r. Organ rentowy natomiast do opinii neurochirurga i specjalisty medycyny pracy nie wniósł zastrzeżeń (k. 67 a.s. i k. 154 – 155 a.s.), zaś do opinii ortopedy nie odniósł się w ogóle mimo jej doręczenia w dniu 11 lipca 2017r. (k. 114 a.s.).

Wobec powyższego Sąd przyjął, wbrew stanowisku Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i jego organów orzecznich, że ubezpieczona jest wciąż całkowicie niezdolna do pracy. Stan jej zdrowia nie pozwala na wykonywanie pracy

zarobkowej, tak jak w okresie wcześniejszym, dlatego zasadne było przyznanie prawa do renty socjalnej, zgodnie ze złożonym wnioskiem. Sąd Okręgowy zmienił zatem zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych(...)Oddział w W. w ten sposób, że przyznał A. C. prawo do ww. świadczenia od 1 sierpnia 2016r. do 31 sierpnia 2018r., o czym orzekł w punkcie 1 sentencji wyroku na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c.

W punkcie 2 wyroku Sąd Okręgowy zasądził od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. na rzecz A. C. kwotę 360,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, przyjmując za podstawę art. 98 k.p.c. oraz § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015r. poz. 1800), w brzmieniu obowiązującym w dacie złożenia odwołania, a więc 12 października 2016r.

ZARZĄDZENIE

(...)